

BIZTONSÁGI ADATLAP

YaraVita COPTRAC

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1 Termékazonosító

Terméknév : YaraVita COPTRAC
Termék kód : PYP24M
Termék típus : folyadék

1.2 Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

Megállapított felhasználás
Ipari elosztás. Ipari felhasználása, keverék műtrágya előállítás. Műtrágyák professzionális előállítása. Professzionális felhasználása, műtrágya a gazdaságokban - feltöltés és szórás (beleértve a talaj kondicionálást is). Professzionális felhasználása, műtrágya Üvegházban (például: tápoldatozás, beleértve a műtrágya oldat pH beállítását is). Professzionális felhasználása, folyékony műtrágya szabadföldi termesztésben (például tápoldatozás). Professzionális felhasználása, műtrágya - eszköz karbantartás.

Felhasználása nem ajánlott a következő esetekben	: Egyéb meg nem határozott ipar
Ok	: Az adatok vagy a vonatkozó tapasztalat hiányában a szállító nem hagyhatja jóvá ezt a felhasználást.

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Yara Hungária Kft

Cím
Út : Szabadság tér
Szám : 4
Irányítószám : 8200
Város : Veszprém
Ország : Magyarország
Telefonszám : +36 88 456 387
Fax szám: : +36 88 455 580
Ezért az biztonsági adatlapért felelős személy e-mail címe : erik.czinege@yara.com

1.4 Sürgősségi telefonszám

Nemzeti tanácsadó testület/Mérgezési Központ

Név : Egészségügyi Toxikológia Tájékoztató Szolgálat

Telefonszám : 06-80-201199
Elérhetőség : 24h

Szállító

Telefonszám : 06-30-5252641
Elérhetőség : 24h

2. SZAKASZ: Veszélyesség szerinti besorolás

2.1 Az anyag vagy keverék osztályozása

Termék meghatározás : Keverék

Osztályozás 1272/2008 sz. (EK) Rendelet [CLP/GHS] szerint

Besorolás : Acute Tox.4, H302
Eye Dam./Irrit.2, H319
Aquatic Acute1, H400
Aquatic Chronic1, H410

A 199/45/EK Irányelv [DPD] szerinti osztályozás

Besorolás : Xn, R22
Xi, R36
N, R50/53

Lásd a 16. szakaszt a fent szereplő R-mondatok és H-állítások teljes szövegéért.
Lásd a 11. fejezetet az egészségre gyakorolt hatások és tünetek tekintetében.

2.2 Címkézési elemek

Veszélyt jelző piktogramok :

Figyelmeztetés : Figyelem

Figyelmeztető mondatok : Lenyelve ártalmatlan.
Súlyos szemirritációt okoz.
Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok

Megelőzés : Szemvédő használata kötelező. A használatot követően a kezeket alaposan meg kell mosni. Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását. Szem- vagy arcvédő használata kötelező: Javasolt: Szorosan illeszkedő védőálc CEN: EN166 Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását. A termék

- Elhárító intézkedés** : használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.
 : A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni. A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.
SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása. Ha a szemirritáció nem múlik el: Orvosi ellátást kell kérni.
- Tárolás** : Nem alkalmazható.
Elhelyezés hulladékként : Nem alkalmazható.
- Veszélyes alkotórészek** : Diréz-oxid
 Etán-1,2-diol
- Kiegészítő címke elemek** : Nem alkalmazható.

Különleges csomagolási követelmények

- Gyermekek által nehezen kinyitható zárral ellátandó csomagolóeszközök** : Nem alkalmazható.
Tapintási veszélyre figyelmeztetés : Nem alkalmazható.

2.3 Egyéb veszélyek

- Az anyag az 1907/2006/ EK Rendelet XIII. Melléklete szerint megfelel a PBT kritériumoknak** : Nem alkalmazható. Nem alkalmazható.
Az anyagok az 1907/2006/ EK Rendelet XIII. Melléklete szerint megfelelnek a vPvB kritériumoknak : Nem alkalmazható. Nem alkalmazható.

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

- Anyag/készítmény** : Keverék

Termék, illetve alkotóelem neve	Azonosítók	%	Besorolás		Típus
			67/548/EGK	1272/2008/EK Rendelet [CLP]	
Diréz-oxid	RRN: 01-2119513794-36 EK: 215-270-7 CAS : 1317-39-1 Index: 029-002-00-X	35 - 50	Xn; R50/53 N; R36 Xi; R20/22	Acute Tox. 4 H302 Acute Tox. 4 H332 Eye Dam./Irrit. 2 H319 Aquatic Acute 1 H400 Aquatic Chronic 1 H410 M-faktor : 10	[1][2]

Etán-1,2-diol	RRN: Nem áll rendelkezésre. EK: 203-473-3 CAS : 107-21-1 Index: 603-027-00-1	3 - 7	Xn; R22	Acute Tox. 4 H302	[1][2]
---------------	---	-------	---------	-------------------	--------

Típus

[1] Anyag, amelyet egészségi vagy környezeti veszéllyel soroltak be

[2] Anyag munkahelyi egészségügyi határértékkel

[3] PBT-anyag

[4] vPvB-anyag

Lásd a 16. szakaszt a fent szereplő R-mondatok és H-állítások teljes szövegéért.

Nincsenek jelen olyan további összetevők, amelyek a beszállító jelenlegi tudása szerint és az alkalmazható koncentrációkban az egészségre vagy a környezetre veszélyesként lennének besorolva, így nem szükséges jelentésük ebben a fejezetben.

A munkahelyi expozíciós határértékeket, ha vannak, a 8. fejezet sorolja fel.

4. SZAKASZ: Elsősegélynyújtási intézkedések

4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

- Szembe jutás** : A szemet azonnal, legalább 15 percen keresztül folyó vízzel kell öblíteni, az öblítés alatt a szemhéjakat nyitva kell tartani. Adott esetben kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Forduljon orvoshoz.
- Belélegzés** : Belélegzés esetén vigye a sérültet friss levegőre. Ha nincs légzés, ha a légzés rendszertelen, vagy ha légzésbénulás jelentkezik, képzett személy biztosítson mesterséges lélegeztetést vagy oxigént. Amennyiben öntudatlan, helyezze stabil oldalfekvésbe és azonnal forduljon orvoshoz. Biztosítson szabad légutakat. Lazítsa meg a szoros ruházatot, például gallért, nyakkendőt, övet vagy derékszíjat. Tűz esetén a bomlási termékek belélegzése késleltetett tüneteket okozhat. Az expozíciónak kitett személyt esetleg 48 órán át orvosi megfigyelés alatt kell tartani. Forduljon orvoshoz, amennyiben a kedvezőtlen egészségügyi hatások folytatódnak vagy súlyosak.
- Bőrrel érintkezés** : Mossa szappannal és vízzel. A tünetek jelentkezése esetén forduljon orvoshoz.
- Lenyelés** : Öblítse ki vízzel a száját. Hagyja abba, ha az expozíciónak kitett személynek hányingere lenne, mert a hányás veszélyes lehet. Orvosi utasítás nélkül ne hánytasson. Hányás esetén a fejet alacsonyan kell tartani, hogy a hányadék ne kerüljön a tüdőbe. Eszméletlen személynek soha ne adjon semmit száján át. Amennyiben öntudatlan, helyezze stabil oldalfekvésbe és azonnal forduljon orvoshoz. Biztosítson szabad légutakat. Lazítsa meg a szoros ruházatot, például gallért, nyakkendőt,

övet vagy derékszíjat. Forduljon orvoshoz.

- Elősegélynyújtók védelme** : Olyan tevékenység nem végezhető, amely személyi kockázattal jár, vagy amelynek végzésére a dolgozó megfelelő képzést nem kapott. Veszélyes lehet a szájon át történő élesztést végző elsősegélynyújtó személy számára.

4.2 A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Lehetséges akut egészségi hatások

- Szembe jutás** : Súlyos szemirritációt okoz.
- Belélegzés** : A bomlástermékek az egészségre veszélyesek lehetnek. Súlyos hatások az expozíciót követően késleltetetten is felléphetnek.
- Bőrrel érintkezés** : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.
- Lenyelés** : Lenyelve ártalmatlan. Irritálja a száját, a torkot és a gyomrot.

Túlzott behatás jelei/tünetei

- Szembe jutás** : A tünetek között a következők fordulhatnak elő:
fájdalom vagy irritáció
könnyezés
pirosság
- Belélegzés** : Nincs specifikus adat.
- Bőrrel érintkezés** : Nincs specifikus adat.
- Lenyelés** : A tünetek között a következők fordulhatnak elő:
gyomorfájdalmak

4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

- Megjegyzések orvos számára** : Tűz esetén a bomlási termékek belélegzése késleltetett tüneteket okozhat. Az expozíciónak kitett személyt esetleg 48 órán át orvosi megfigyelés alatt kell tartani.
- Speciális kezelések** : Nincs speciális kezelés.

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

5.1 Oltóanyag

- Megfelelő oltóanyag** : Használjon a környező tűz oltására is alkalmas tűzoltóanyagot.
- Alkalmatlan oltóanyag** : Nincs meghatározva.

5.2 Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

- Az anyagból vagy keverékből származó veszélyek** : Tűz vagy melegítés hatására nyomásnövekedés következik be és a tárolóedény szétrepedhet. Ez az anyag nagyon mérgező a vízi életre, hosszan fennmaradó hatásokkal. Az

anyaggal szennyezett tűzoltóvizet vissza kell tartani és meg kell akadályozni, hogy bármiféle vízfolyásba, csatornába vagy csapadékvíz elvezetőbe jusson.

- Veszélyes, hőre bomló termékek** : A bomlástermékek között a következő anyagok lehetnek:
szén-dioxid
szénmonoxid
nitrogén-oxidok
fém-oxid/oxidok
ammonia
Kerülje az égő anyagok porának, gőzeinek vagy füstjének belélegzését.
Tűz esetén a bomlási termékek belélegzése késleltetett tüneteket okozhat.

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat

- Különleges óvintézkedések tűzoltók számára** : Ha tűz van, azonnal izolálja a helyszínt, elszállítva a baleset helyszínéről az összes személyt. Olyan tevékenység nem végezhető, amely személyi kockázattal jár, vagy amelynek végzésére a dolgozó megfelelő képzést nem kapott.
- Speciális tűzoltó védőfelszerelés** : A tűzoltóknak megfelelő védőfelszerelést és izolációs légzőkészüléket (SCBA) kell viselni. Ez utóbbinak teljesen el kell fednie az arcot és túlnyomásos üzemmódban kell használni. Az EN 469 európai standardnak megfelelő tűzoltóruházat (beleértve a védősisakot, védőbakancsot és kesztyűt) a vegyi balesetknél alapszintű védelmet biztosít.
- További információk** : Semmi.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

- A sürgősségi ellátást nyújtó személyzettől eltérő személyzet számára** : Olyan tevékenység nem végezhető, amely személyi kockázattal jár, vagy amelynek végzésére a dolgozó megfelelő képzést nem kapott. Ūrítse ki a környező területeket. Ne engedje belépni a felesleges és védőruhát nem viselő személyeket. Ne érintse meg a kiömlött anyagot, és ne lépjen bele. Kerülje a gőz vagy a köd belélegzését. Biztosítson megfelelő szellőztetést. Amennyiben a szellőzés nem megfelelő, viseljen megfelelő légzésvédő eszközt. Megfelelő egyéni védőfelszerelést kell viselni.
- A sürgősségi ellátást nyújtó személyzet számára** : Amennyiben a kiömlés kezelésére különleges ruházat szükséges, vegye figyelembe az információkat 8. szakaszban feltüntetett alkalmas és nem alkalmas anyagokról. Tekintse át "A sürgősségi ellátást nyújtó személyzettől eltérő személyzet részére" vonatkozó információkat is.

- 6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések** : Kerülje a kiömlött anyag szétoszlását és továbbterjedését, és érintkezését a talajjal, vízfolyásokkal, lefolyókkal és csatornákkal. Tájékoztassa az illetékes hatóságot,

amennyiben a termék környezetszennyezést okozott (csatornák, vízfolyások, talaj vagy levegő). Vízszennyező anyag. Nagy mennyiségben kijutva ártalmas lehet a környezetre. A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Kis mennyiségű kiömlés : Állítsa el a szivárgást, ha veszély nélkül teheti. Vigye el a tárolóedényeket a kiloccsanás területéről. Hígítsa fel vízzel és törölje fel, ha vízdoldható. Másik lehetőségként, vagy ha nem vízdoldható, itassa fel inert száraz anyaggal és helyezze megfelelő hulladéktároló edénybe. Engedéllyel rendelkező vállalkozóval végeztesse el az ártalmatlanítást. Nem szennyezett anyagot fel lehet használni az eredeti célra.

Nagy mennyiségű kiömlés : Azonnal forduljon a kárelhárító személyzethez. Állítsa el a szivárgást, ha veszély nélkül teheti. Vigye el a tárolóedényeket a kiloccsanás területéről. A kiömlött anyagot széllel szemben közelítse meg. Akadályozza meg az anyag csatornába, vízfolyásba, pincébe vagy zárt helyre jutását. Mossa bele a kiömléseket a szennyvízkezelőbe vagy járjon el az alábbiak szerint. A kiömlött anyag elfolyását gátolja meg, és nem éghető felitató anyaggal, például homokkal, földdel, vermikulittal vagy kovafölddel itassa fel, majd a helyi rendelkezések szerinti ártalmatlanításhoz helyezze gyűjtőedénybe (lásd a 13. fejezetet). Engedéllyel rendelkező vállalkozóval végeztesse el az ártalmatlanítást. A szennyezett felitató anyag ugyanolyan veszélyt jelenthet mint a kiömlött termék.

6.4 Hivatkozás más szakaszokra

: Lásd az 1. szakaszt a sürgősségi kapcsolatra vonatkozó információkért.
Lásd a 8. szakaszt a megfelelő egyéni védőfelszerelésre vonatkozó információkért.
Lásd a 13. szakaszt a további hulladékkezelési információkért.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

Ebben a szakaszban közölt információk általános tanácsokat és útmutatásokat tartalmaznak. Az 1. szakasz Azonosított Felhasználások listáját kell figyelembe venni bármely rendelkezésre álló, az expozíciós forgatókönyvben megadott felhasználás-specifikus információhoz.

7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Óvintézkedések : Vegyen fel megfelelő egyéni védőeszközöket (lásd 8. fejezet). Ne nyelje le. Kerülje el a szemmel, bőrrel vagy ruházattal való érintkezést. Kerülje a gőz vagy a köd belélegzését. Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását. Tárolja az eredeti tárolóedényben, vagy kompatibilis anyagból készült jóváhagyott alternatív tárolóedényben, szorosan lezárva, amikor nem használják. Az üres tárolóedények termék maradványt tartalmazhatnak és veszélyesek lehetnek. Ne

használja újra a tárolóedényt.

Javaslatok az általános foglalkozási higiéniaira vonatkozóan

- : Tilos az étkezés, ivás és a dohányzás azokon a helyeken, ahol az anyag kezelése, tárolása és feldolgozása történik. Evés, ivás és dohányzás előtt a dolgozóknak kezét és arcot kell mosniuk. Az étkezésre kijelölt területre történő belépés előtt le kell venni a szennyezett ruházatot és védőfelszerelést. Lásd a 8. szakaszt a további információkért a higiénés intézkedésekről.

7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Javaslatok

- : Tárolja a helyi előírásoknak megfelelően! Tárolja az eredeti tárolóedényben közvetlen napsütéstől védve száraz, hűvös és jól szellőztetett helyen, távol összeférhetetlen anyagoktól (lásd. 10. fejezet), ételtől és italtól. A tárolóedényt a felhasználásig tartsa légmentesen lezárva. A már kinyitott tárolóedényeket gondosan újra le kell zárni és nyílásával felfelé állított helyzetben kell tartani a szivárgás megakadályozása érdekében. Ne tárolja címkézés nélküli tárolóedényben. A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni. Kiömlés esetén a talaj és víz szennyezésének megelőzése céljából gátolja el a tárolóhelyeket.

7.3 Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Javaslatok

- : Nem áll rendelkezésre.

Az ipari szektorra vonatkozó speciális megoldások

- : Nem áll rendelkezésre.

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

Ebben a szakaszban közölt információk általános tanácsokat és útmutatásokat tartalmaznak. Az 1. szakasz Azonosított Felhasználások listáját kell figyelembe venni bármely rendelkezésre álló, az expozíciós forgatókönyvben megadott felhasználás-specifikus információhoz.

8.1 Ellenőrzési paraméterek

Munkahelyi expozíciós határértékek

<u>Termék, illetve alkotóelem neve</u>	<u>Munkahelyi expozíciós határértékek</u>
Diréz-oxid	EüM-SzCsM (2008-01-05) Idővel súlyozott átlag (TWA) 1 mg/m ³ (Calculated as Cu) EüM-SzCsM (2008-01-05) CSÚCS 4 mg/m ³ (Calculated as Cu)
Etán-1,2-diol	EU OEL (2000-06-01) Idővel súlyozott átlag (TWA) 52 mg/m ³ , 20 ppm EU OEL (2000-06-01) Rövid távú expozíciós határ (STEL) 104 mg/m ³ , 40 ppm

EüM-SzCsM (2008-01-05) Idővel súlyozott átlag (TWA) 52 mg/m³
EüM-SzCsM (2008-01-05) CSÚCS 104 mg/m³

Javasolt megfigyelési eljárások

- : Amennyiben ez a termék expozíciós határértékkel rendelkező összetevőket tartalmaz, személyi, munkahelyi légterei vagy biológiai monitorozásra lehet szükség, hogy meghatározzuk a szellőztetés vagy egyéb szabályozó intézkedések hatékonyságát, és/vagy légzésvédő eszközök alkalmazásának szükségességét.
A vegyi anyagok belégzés útján történő expozíciójának értékeléséhez az EN 689 Európai Szabványt, a veszélyes anyagok meghatározási módszereihez pedig a nemzeti előírásokat vegyük figyelembe.

Származtatott hatások szintjei

Termék, illetve alkotóelem neve	Típus	Kitettség	Érték	Érintett személyek	Hatások
Diréz-oxid	DNEL	Hosszútávú Bőr	137 mg/kg bw/nap	Munkások	Szisztematikus
Diréz-oxid	DNEL	Hosszútávú Orális	0,041 mg/kg bw/nap	Felhasználók	Szisztematikus

Koncentráció határértékek

Termék, illetve alkotóelem neve	Típus	Vizsgáló közeg Részletezés	Érték	Módszer Részletezés
Diréz-oxid	PNEC	Édes víz	0,0078 mg/l	Értékelési Tényezők
Diréz-oxid	PNEC	Tengervíz	0,0052 mg/l	Értékelési Tényezők
Diréz-oxid	PNEC	Édesvízi üledék	87 mg/kg dwt	Értékelési Tényezők
Diréz-oxid	PNEC	Tengervízi üledék	676 mg/kg dwt	Értékelési Tényezők
Diréz-oxid	PNEC	Talaj	65 mg/kg dwt	Értékelési Tényezők
Diréz-oxid	PNEC	Szennyvízkezelő Üzem	0,23 mg/l	Értékelési Tényezők

8.2 Az expozíció ellenőrzése

Megfelelő műszaki ellenőrzések

- : Nincsenek speciális, szellőztetésre vonatkozó követelmények. A jó általános szellőzés elegendő kell, hogy legyen ahhoz, hogy szabályozza a munkavégzők lebegő szennyezőanyagoknak való kitettségét. Ha ez a termék expozíciós határértékkel rendelkező összetevőket tartalmaz, alkalmazzon védőkamrát, helyi elszívást vagy egyéb műszaki szabályozó berendezést, hogy a munkavégzőt érő expozíció bármely ajánlott vagy a törvényes határérték alatt maradjon.

Egyéni védelmi intézkedések Higiénés intézkedések

- : Alaposan mossa meg kezét, alkarját és arcát vegyszerek kezelése után, illetve evés, dohányzás, vécéhasználat

előtt, és végül a munkaidő befejeztével. Megfelelő technikát kell alkalmazni az esetlegesen elszennyeződött ruházat eltávolítására. Ismételt használat előtt mossa ki az elszennyeződött ruházatot. Biztosítani kell, hogy legyen mosdóhelyiség, vagy víz a szem - és bőr mosására.

Szem/arc védelem : Ha a kockázatértékelés szerint szükséges, a vonatkozó szabványnak megfelelő védőszemüveget kell viselni, hogy elkerülhessük a kifröccsenő folyadékkal, köddel, gázokkal és porokkal szembeni expozíciót. Javasolt: Szorosan illeszkedő védőálarc CEN: EN166

Bőrvédelem
Kézvédelem

: Ha a kockázatértékelés szerint szükséges, a vonatkozó szabványnak megfelelő, vegyszereknek ellenálló, nem áteresztő kesztyűt kell viselni a vegyszerek kezelése során mindenkor.

Test védelem : A test védelmére szolgáló egyéni védőeszközöket az elvégzendő feladat és a vele járó kockázatok függvényében kell kiválasztani, és a termék kezelése előtt ezeket szakemberrel kell jóváhagyatni.

Egyéb bőrvédelem : Ki kell választani a megfelelő lábbelit és a bőr védelmére valamilyen további intézkedést az ellátandó feladat és az azzal járó kockázat alapján, és ezt egy szakértőnek jóvá kell hagynia e termék kezelésének megkezdése előtt.

Légzésvédelem : Ha a kockázatértékelés szerint szükséges, használjon a vonatkozó szabványnak megfelelő, szabályosan illesztett, levegőszűrős vagy frisslevegős légzőkészüléket. A légzésvédőt az ismert vagy várható expozíciós szint, a termék veszélyessége és a légzésvédő biztonságos üzemelési határértékei alapján kell kiválasztani.

A környezeti expozíció ellenőrzése : A szellőztetésből vagy a munkafolyamatok berendezéseiből eredő emissziót ellenőrizni kell annak biztosítása érdekében, hogy megfeleljen a környezetvédelmi előírásoknak. Egyes esetekben füstelnyeletők, szűrők vagy a gyártóberendezések műszaki módosításai lehetnek szükségesek ahhoz, hogy az emisszió az elfogadható szintre csökkenjen.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Megjelenés

Fizikai állapot : folyadék
Szín : Barnás-vörös.
Szag : Nincs meghatározva.
Szagküszöbérték : Nincs meghatározva.

pH	:	9,6
Olvadáspont/fagyáspont	:	-8 °C
Kezdeti forráspont és forrásponttartomány	:	Nincs meghatározva.
Lobbanáspont	:	Nincs meghatározva.
Párolgási sebesség	:	Nincs meghatározva.
Gyúlékonyság	:	Nem gyúlékony.
Égési idő	:	Nincs meghatározva.
Égési arány	:	Nincs meghatározva.
Felső/alsó gyulladási határ vagy robbanási határok	:	Alsó: Nincs meghatározva. Felső: Nincs meghatározva.
Gőznyomás	:	Nincs meghatározva.
Gőzsűrűség	:	Nincs meghatározva.
Relatív sűrűség	:	1,523
Oktanol/víz megoszlási hányados	:	Nincs meghatározva.
Öngyulladási hőmérséklet	:	Nincs meghatározva.
Viszkozitás	:	Dinamikai: 1.500 - 2.500 mPa.s
		Kinematikai: Nincs meghatározva.
Robbanási tulajdonságok	:	Semmi.
Oxidáló tulajdonságok	:	Semmi.

9.2 Egyéb információk

További információk nem állnak rendelkezésre.

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

<u>10.1 Reakciókészség</u>	:	Ennek a terméknek vagy alkotórészeinek reakcióképességére vonatkozóan nem áll rendelkezésre speciális vizsgálati adat.
<u>10.2 Kémiai stabilitás</u>	:	A termék stabil.
<u>10.3 A veszélyes reakciók lehetősége</u>	:	Normál tárolási és felhasználási körülmények között veszélyes reakciók nem fordulnak elő.
<u>10.4 Kerülendő körülmények</u>	:	Nincs specifikus adat.
<u>10.5 Nem összeférhető anyagok</u>	:	***TO BE TRANSLATED***
<u>10.6 Veszélyes bomlástermékek</u>	:	Normál tárolási és felhasználási körülmények között veszélyes bomlástermékek nem keletkezhetnek.

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Akut toxicitás

Termék, illetve alkotóelem neve	Eredmény	Faj	Adag	Kitettség	Referenciák
Diréz-oxid					
	LD50 Orális	Patkány	> 928 mg/kg	-	IUCLID 5
	LC50 Belélegzés	Patkány	3,34 mg/l	4 h	IUCLID 5
	LD50 Bőr	Nyúl	> 2.000 mg/kg	-	IUCLID 5
Etán-1,2-diol					
	LD50 Orális	Patkány	4.700 mg/kg	-	VCVVK* -,139,1984

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Irritáció/Korrózió

Termék, illetve alkotóelem neve	Eredmény	Faj	Pontszám	Kitettség	Megfigyelés	Referenciák
Diréz-oxid	Szem - Mérsékelten irritáló anyag	Nyúl		21 d	-	IUCLID 5
Etán-1,2-diol	Szem - Mérsékelten irritáló anyag	Nyúl			-	
	Bőr - Enyhén irritáló	Nyúl			-	
	Szem - Enyhén irritáló	Nyúl			-	
	Szem - Enyhén irritáló	Nyúl			-	

Következtetés / Összefoglaló

Bőr : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.
Szem : Súlyos szemirritációt okoz.
Légzési : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Érzékennyé tevés

Termék, illetve alkotóelem neve	Kitettségi útvonal	Faj	Eredmény	Referenciák
Diréz-oxid	Bőr	Sertés	Nem érzékenyítő	

Következtetés / Összefoglaló

Bőr : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.
Légzési : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Mutagenitás

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Karcinogenitás

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Teratogén hatás

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Reprodukciós toxicitás

Termék, illetve alkotóelem neve	Anyai toxicitás	Termékenység	Fejlődési toxin	Faj	Adag	Kitettség	Referenciák
Diréz-oxid	-	Negatív	-	Patkány	Orális: > 1500 mg/kg	-	IUCLID 5
	-	-	Negatív	Nyúl	Orális: 6 mg/kg bw/nap	-	IUCLID 5

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Tájékoztató a valószínű expozíciós módokról : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Lehetséges akut egészségi hatások

Belélegzés : A bomlástermékek az egészségre veszélyesek lehetnek. Súlyos hatások az expozíciót követően késleltetetten is felléphetnek.

Lenyelés : Lenyelve ártalmatlan. Irritálja a szájat, a torkot és a gyomrot.

Bőrrel érintkezés : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Szembe jutás : Súlyos szemirritációt okoz.

A vegyszer fizikai, kémiai és toxikológiai jellemzőihez kapcsolódó tünetek

Belélegzés : Nincs specifikus adat.

Lenyelés : A tünetek között a következők fordulhatnak elő: gyomorfájdalmak

Bőrrel érintkezés : Nincs specifikus adat.

Szembe jutás : A tünetek között a következők fordulhatnak elő: fájdalom vagy irritáció
könnyezés
pirosság

Rövid és hosszú távú kitettségéből származó késleltetett és azonnali hatások, valamint krónikus hatások**Rövid ideig tartó expozíció**

Lehetséges azonnali hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Lehetséges késleltetett hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Hosszantartó expozíció

Lehetséges azonnali hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Lehetséges késleltetett hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Lehetséges krónikus egészségi hatások

Termék, illetve alkotóelem neve	Eredmény	Faj	Adag	Kitettség	Referenciák
Diréz-oxid	Szubkrónikus NOAEL Orális	Patkány	1000 mg/kg	92nap 7 nap per hét	IUCLID 5

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Általános : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Karcinogenitás : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Mutagenitás : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Teratogén hatás : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Fejlődési hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Termékenységi hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

12. SZAKASZ: Ökológiai információk**12.1 Toxicitás**

Termék, illetve alkotóelem neve	Eredmény	Faj	Kitettség	Referenciák
Diréz-oxid				
	Akut LC50 0,08 - 0,28 mg/l Édes víz	Hal	96 h	IUCLID 5
	Akut EC50 0,028 - 0,792 mg/l Édes víz	Daphnia	21 d	IUCLID 5
	Akut EC50 0,333 mg/l Édes víz	Vízi növények	72 h	IUCLID 5
Etán-1,2-diol				
	Akut LC50 16.000 mg/l Édes víz	Hal	96 h	

	Akut LC50 27.540 mg/l Édes víz	Hal	96 h	In: D.H.Hemphill and C.R.Cothern (Eds.), Trace Substances in Environmental Health, Suppl.Volume 12, Proc.Conf.Held inthe Hotel Wastin, May 29-June 1, 1989, Cincinnati, OH :371-378
--	--------------------------------	-----	------	---

Következtetés / Összefoglaló : Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

12.2 Perzisztencia és lebonthatóság

Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

12.3 Bioakkumulációs képesség

Termék, illetve alkotóelem neve	LogPow	BKF	Potenciál	Referenciák
Etán-1,2-diol	-1,36	-		

12.4 A talajban való mobilitás

Talaj/víz megoszlási hányados (KOC) : Nem áll rendelkezésre.

Mobilitás : Nem áll rendelkezésre.

12.5 A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

PBT : Nem alkalmazható.
P: Nem áll rendelkezésre.
B: Nem áll rendelkezésre.
T: Nem áll rendelkezésre.

vPvB : Nem alkalmazható.
vP: Nem áll rendelkezésre.
vB: Nem áll rendelkezésre.

12.6 Egyéb káros hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

Ebben a szakaszban közölt információk általános tanácsokat és útmutatásokat tartalmaznak. Az 1. szakasz Azonosított Felhasználások listáját kell figyelembe venni bármely rendelkezésre álló, az expozíciós forgatókönyvben megadott felhasználás-specifikus információhoz.

13.1 Hulladékkezelési módszerek

Termék

Hulladékkezelési : A hulladék keletkezését el kell kerülni vagy minimálisra

- módszerek** kell csökkenteni, ahol csak lehetséges. A hulladéktermék-maradványokat jelentős mennyiségben nem szabad a szennyvízcsatornába juttatni, egy megfelelő szennyvíz kezelő üzemben kell kezelni. A megmaradt és újra nem hasznosítható termékek ártalmatlanítását engedéllyel rendelkező vállalkozóval végeztesse el. A termék, illetve oldatainak és esetleges melléktermékeinek ártalmatlanításánál be kell tartani a hatályos környezetvédelmi és hulladék-ártalmatlanítási jogszabályokat, valamint a helyi hatósági követelményeket.
- Veszélyes Hulladék** : A termék besorolása feltehetően eleget tesz a veszélyes hulladékokra vonatkozó kritériumoknak.
- Csomagolás**
Hulladékkehelyezési módszerek : A hulladék keletkezését el kell kerülni vagy minimálisra kell csökkenteni, ahol csak lehetséges. A csomagolóanyag-hulladék újra feldolgozandó. Az égetés vagy hulladéklerakó csak akkor jöhet számításba, ha az újrafeldolgozás nem lehetséges.
- Különleges óvintézkedések** : Az anyagot és az edényzetét megfelelő módon ártalmatlanítani kell. Óvatosan kell bánni az olyan üres edényekkel, amelyek nem lettek kitisztítva vagy kiöblítve. Az üres tartályok vagy belső hengerfalak visszatarthatnak némi termék maradványt. Kerülje a kiömlött anyag szétoszlását és továbbterjedését, és érintkezését a talajjal, vízfolyásokkal, lefolyókkal és csatornákkal.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

Előírások: ADR/RID	
14.1 UN-szám	3082
14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N. (dicopper oxide,)
14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)	9
14.4 Csomagolási csoport	III
14.5 Környezeti veszélyek	Igen.
14.6 További információk	: ADR/RID
<u>A veszély azonosító száma</u>	: 90
<u>Korlátozott mennyiség</u>	: LQ7
<u>Alagút kód</u>	: (E)

Előírások: ADN	
14.1 UN-szám	3082

14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N. (dicopper oxide,)
14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)	9
14.4 Csomagolási csoport	III
14.5 Környezeti veszélyek	Igen.
14.6 További információk	: ADN
<u>Tengeri szennyező anyag</u>	: Igen.

Regulation: IMDG	
14.1 UN number	3082
14.2 UN proper shipping name	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (dicopper oxide,)
14.3 Transport hazard class(es)	9
14.4 Packing group	III
14.5 Environmental hazards	Yes.
14.6 Additional information	: IMDG
<u>Marine pollutant</u>	: Yes.
<u>Special precautions for user</u>	: Nem alkalmazható.
<u>Emergency schedules (EmS)</u>	: F-A, S-F

Regulation: IATA	
14.1 UN number	3082
14.2 UN proper shipping name	Environmentally hazardous substance, liquid, n.o.s. (dicopper oxide,)
14.3 Transport hazard class(es)	9
14.4 Packing group	III
14.5 Environmental hazards	Yes.
14.6 Additional information	: IATA
<u>Marine pollutant</u>	: Yes.
<u>Special precautions for user</u>	: Nem alkalmazható.
<u>Passenger and Cargo Aircraft</u>	
<u>Quantity limitation</u>	: 450.00 L
<u>Packaging instructions</u>	: 964
<u>Cargo Aircraft</u>	
<u>Quantity limitation</u>	: 450.00 L
<u>Packaging instructions</u>	: 964

14.7 A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás

Nem áll rendelkezésre.

14.8 IMSBC : Nem alkalmazható.

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

XVII. Melléklet - Egyes veszélyes anyagok, készítmények és árucikkek gyártásával, forgalomba hozatalával és felhasználásával kapcsolatos korlátozások : Nem alkalmazható.

Egyéb EU előírások

Európai jegyzék : Nincs meghatározva.

Integrált szennyeződés-megelőzés és csökkentés (IPPC) - Levegő : Nem besorolt

Integrált szennyeződés-megelőzés és csökkentés (IPPC) - Víz : Nem besorolt

Veszélyes balesetre vonatkozó rendelkezés : Nem alkalmazható.

Megjegyzés : Nem alkalmazható.

Nemzeti előírások

Megjegyzés : Információink alapján egyéb, nemzeti szabályozást nem kell alkalmazni.

15.2 Kémiai biztonsági értékelés : Ez a termék olyan anyagokat tartalmaz, amelyeknél még szükséges a Kémiai Biztonsági Értékelés.

16. SZAKASZ: Egyéb információk

Rövidítések és betűszavak : ATE = Ahut Toxicitás Becslése
Az Európai Parlament és a Tanács Rendelete az Anyagok és Keverékek Besorolásáról, Címkzéséről és Csomagolásáról [EK Rendelet No. 1272/2008]
DNEL = Származtatott Hatásmentes Szint
EUH statement = CLP-specifikus Figyelmeztető mondat
PNEC = Előre látható Hatástalan Koncentráció
RRN = REACH Regisztrációs Szám
bw = Testsúly

A legfontosabb szakirodalmi hivatkozások és adatforrások : EU REACH IUCLID5 CSR
 Regulation (EC) No 1272/2008 Annex VI
 National Institute for Occupational Safety and Health, U.S. Dept. of Health, Education, and Welfare, Reports and Memoranda Registry of Toxic Effects of Chemical Substances
 Atrion International Inc. 4777 Levy Street, St Laurent, Quebec HAR 2P9, Canada

Az 1272/2008/EK sz. [CLP/GHS] Rendeletnek megfelelő osztályozás levezetéséhez használt eljárás

Besorolás	Indoklás
Acute Tox. 4, H302	Számítási módszer
Eye Dam./Irrit. 2, H319	Számítási módszer
Aquatic Acute 1, H400	Számítási módszer
Aquatic Chronic 1, H410	Számítási módszer

A rövidített H-állítások teljes szövege : H302 Lenyelve ártalmas.
 H332 Belélegezve ártalmas.
 H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
 H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Az osztályozás [CLP/GHS] teljes szövege : H319 Súlyos szemirritációt okoz.
 Acute Tox.4 AKUT TOXICITÁS ORÁLIS 4. kategória
 Acute Tox.4 AKUT TOXICITÁS BELÉLEGZÉS 4. kategória
 Aquatic Acute1 VÍZI KÖRNYEZETRE VESZÉLYES, AKUT 1. kategória
 Aquatic Chronic1 VÍZI KÖRNYEZETRE VESZÉLYES, KRÓNIKUS 1. kategória
 Eye Dam./Irrit.2 SÚLYOS SZEMKÁROSODÁS/SZEMIRRITÁCIÓ 2. kategória

A rövidített R-mondatok teljes szövege : R22- Lenyelve ártalmas.
 R36- Szemizgató hatású.
 R50/53- Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

Az osztályozás teljes szövege [DSD/DPD] : Xn - Ártalmas
 Xi - Irritatív
 N - Környezeti veszély.

A nyomtatás időpontja : 18.06.2012
Kiadási időpont/ Felülvizsgálat ideje : 11.05.2012
Az előző kiadás időpontja: : 00.00.0000
Változat :
Készítette: : Yara Product Classifications & Regulations.

Figyelmeztetés az olvasó számára

A biztonsági adatlapban közöltek a legjobb tudásunk szerint, az összeállítás idején rendelkezésre álló ismereteink alapján pontosnak tekintve állítottuk össze. A közölt adatok biztonság technikai iránymutatások és csak az adatlapon szereplő termékekre és felhasználásokra vonatkoznak. A megadott információk nem feltétlenül alkalmazhatók abban az esetben, ha az adott anyagot más anyaggal/ anyagokkal keverték, vagy ha nem az itt leírtak szerint használták fel, így az esetleges ismeretlen veszélyek miatt körültekintően kell őket felhasználni. Az alkalmazhatóság megállapítása minden egyes anyag esetében a felhasználó kizárólagos felelőssége.

Melléklet a kiterjesztett biztonsági adatlaphoz (extended Safety Data Sheet eSDS) - Expozíciós forgatókönyv:

Az anyag vagy keverék azonosítása

Termék meghatározás : Keverék

Terméknév : YaraVita COPTRAC

Expozíciós Forgatókönyv információ : Még nem teljes.